

بخشی از مهمترین خلاصه، جزوه و نکات استخدامی احکام امام شافعی

جهت شرکت در آزمونهای استخدامی سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴

برای دانلود فایل کامل این بسته، به سایت بزرگ مراجع و عنوان محصول را جست و جو کنید.

الله: خداوند یکتا، پروردگار و خالق همه موجودات است. او دارای صفات و نامهای بلندمرتبه‌ای است که دانستن آنها برای هر مسلمانی ضروری است:

قدیم: ازلی و ابدی است و هیچ تغییر یا نابودی بر او عارض نمی‌شود.

علیم: بر همه چیز، گذشته، حال و آینده علم کامل دارد.

متکلم: کلام خدا قرآن است و اراده‌اش بدون تلاش محقق می‌شود.

غنی: بی‌نیاز از همه چیز و مرجع نیازهای آفریدگان است.

صمد: مقصد همه نیازمندان است.

مرید: اراده او بر هر چیزی نافذ است.

سمیع و بصیر: همه چیز را می‌شنود و می‌بیند.

باقی: از فنا و زوال مصون است.

واحد و أحد: یگانه و بی‌همتا است.

نبی و رسول: نبی پیام‌آوری است که وحی دریافت می‌کند، و رسول با شریعتی جدید مأمور هدایت مردم است.

محمد و احمد: محمد پیامبر خاتم است که با قرآن، آخرین کتاب آسمانی، مبعوث شده است. "احمد" یکی از نامهای اوست که نشان‌دهنده ستایش و عبادت بیشتر او نسبت به خداوند است.

قرآن: کلام خدا و آخرین کتاب آسمانی است که هیچ باطلی در آن راه ندارد.

سنت: شامل گفته‌ها، اعمال، و تأییدات پیامبر است.

نبوت: واسطه‌ای میان خدا و بندگان برای هدایت و رفع مشکلات انسان‌هاست.

صفات خداوند متعال به پنج دسته تقسیم می‌شود:

۱. صفات نفسیه: این صفات به وجود واجب‌الوجود خداوند اشاره دارند. خداوند موجودی است که از ازل تا ابد وجودش لازم و واجب است.

۲. صفات ثبوتیه (صفات هفتگانه):

- حی: خداوند حیات همیشگی دارد و تمام حیات‌ها از اوست.
- علیم: خداوند بر همه چیز، گذشته، حال و آینده، عالم و داناست.
- قادر: خداوند بر همه چیز تواناست.
- بصیر: خداوند بر همه چیز بیناست.
- سمیع: خداوند شنوا است و همه چیز را می‌شنود.
- متکلم: خداوند گویاست و کلام او قرآن و دیگر کتاب‌های آسمانی است.
- مرید: خداوند اراده دارد و هر چه بخواهد، انجام می‌دهد.

۳. صفات سلبيه: صفاتی هستند که خداوند از آنها مبرا و منزه است:

- قدیم: خداوند همیشه بوده و هیچ‌گاه نبود ندارد.
- بقاء: خداوند پایدار است و از زوال منزه است.
- مخالفة الحوادث: خداوند هیچ‌گاه شبیه موجودات دیگر نیست.
- غنی: خداوند از هر نیازی بی‌نیاز است و همه به او نیاز دارند.

○ **باقی**: تنها خداوند باقی می ماند و هیچ چیزی به اندازه او باقی نمی ماند.

۴. **صفات ذاتی**: صفات غیر قابل تغییر و ضروری برای خداوند، مانند علم، حیات، قدم و غنا.

۵. **صفات فعلی**: صفاتی که خداوند ممکن است به آن ها و ضد آن ها متصف شود:

○ **رحمت، عفو و احیاء**: خداوند نسبت به مؤمنان رحمت می کند و از گناهان آن ها می گذرد، در حالی که نسبت

به ظالمان انتقام سختی می گیرد و همه را زنده می کند و می میراند.

تعریف دین:

عقیده ایمان و باوری است که در نهاد آنان از آغاز طفولیت ذخیره و پرورش یافته و خود آنرا درک می کند.

اصول دین:

مطالبی که تا انسان به آن ها اعتقاد نداشته باشد نمی توان او را با ایمان شمرد و دانستن و اعتقاد به آن برای هر مسلمانی لازم است که بر پنج قسم است: ذات خدا- صفات خدا- مبدأ- معاد- نبوت که در عرف محل (استان کردستان) بیشتر به همین صورت یاد داده می شود به عبارت دیگر: توحید، نبوت، مبدأ، معاد.

فروع دین:

وظایف و آدابی است که مسلمانان نسبت به آفریدگار و یا نسبت به خویشاوند انجام می دهند و رعایت آن ها در زندگی بر حسب شرایط زمان شرعاً واجب است که بر چهار قسم است:

عبادات- معاملات- مناکحات- حدود (سیاسات) در عرف محل (استان کردستان) آنچه که بیشتر افراد با آن آشنایی دارند و از طفولیت آن را حفظ می کنند: نماز- روزه- حج- زکات- جهاد.

تعریف مذهب:

مجموع احکام فقهی و عملی استنباط شده از قرآن، سنت و حدیث و اجماع و قیاس توسط مجتهد جامع الشرایط زمان است.

سر مذهب شافعی مذهبان: امام شافعی (ع) می باشد.

خلاصه ایی از زندگی امام شافعی (ع)

نام وی محمد ابو عبدالله پسر ادریس، پسر عباس، پسر عثمان، پسر شافع، پسر سائب، پسر عبدیزید، پسر هاشم، پسر مطلب، پسر عبدمناف (جد سوم رسول الله(ص)) و بوسيله اينکه یکی از اجدادش (شافع) نام دارد به شافعی مشهور است، مادرش (فاطمه) دختر عبدالله بن الحسن، بن حسین، بن علی، بن ابی طالب است.

امام شافعی در سال ۱۵۰ هجری در شهر غزه (فلسطین فعلی) متولد و در سال ۲۰۴ هجری پس از ۵۴ سال زندگی در مصر وفات یافت و همانجا مدفون است در هفت سالگی قرآن را حفظ و در سیزده سالگی به درجه اجتهاد رسیده است.

تقلید:

عالمان دین گفته‌اند بر هر کسی که به درجه اجتهاد نرسیده باشد، واجب است در احکام و فروع دین تابع یکی از چهار مذهب مدون باشد تا در انجام مراسم مذهبی خود مطابق ادله وارده و راهنمایی‌های معین شده اقدام و آن را در مواقع و موارد خود بکار گیرد و مذهب خود را ارجح دانسته و باقی مذاهب را بر حق بداند.

پس تقلید عبارت است از قبول قول مجتهد و عمل کردن بدان، بدون دانستن دلیل آن است، احتیاج به تلفظ به آن ندارد بلکه همین که یقین حاصل کرد که عمل وی مطابق قول و رأی یکی از سرمذاهب است تقلید به حساب می‌آید. به عبارت دیگر تقلید قبول کردن قول مجتهد است بدون اینکه مقلد دلیل یا ضعف و قوت آن را بشناسد.

شروط تقلید:

۱- مذهب تقلید شده باید مدون باشد. ۲- تقلید کننده باید از تمام شروطی که مربوط به قضیه تقلید شده می‌باشد آگاه و همه آن‌ها را رعایت نماید. ۳- در مواردی که تقلید موجب نقض حکم قاضی می‌شود جایز نیست. ۴- تابع الرخص نشود (هر چه از مذاهب به نظرش آسان باشد تقلید نماید). ۵- اگر در مسئله‌ای از امامی تقلید کند نباید به تقلید از امام دیگری علیه امام اول و در عین مسئله اقدام نماید. ۶- در بین دو قول تلفیق نکند.

احکام تکلیفی (تعریف چند اصطلاح):

- ۱- واجب (فرض): انجام دادن آن ثواب و ترک آن عذاب و عقاب دارد مانند نماز، روزه و...
- ۲- مستحب (سنت): انجام دادن آن ثواب و ترک آن عقاب ندارد مانند سلام کردن، دستگیری فقرا و...
- ۳- مباح: در لغت یعنی مجاز و مساوی- در اصطلاح عبارت است از خطاب شرع که مقتضی انجام دادن و ترک کردن فعل مکلف بطور یکسان باشد- به عبارت دیگر (انجام دادن و ندادن آن مساوی است مانند مسافرت- حلال- رفتن به گردش‌های عادی).

۴- **مکروه:** در لغت زشت پنداشتن، نپسندیدن، بی‌میل شدن- در اصطلاح عبارت است از خطاب خداوند که مقتضی ترک فعل مکلف می‌باشد به طوری که ترک آن ثواب دارد اما انجام دادن آن گناه ندارد. (مکروه ترکش بهتر است و انجامش عقاب ندارد مانند خواندن نماز در حمام- خوردن چیزی هنگام عبور).

۵- **حرام:** انجام دادن آن عقاب و عذاب دارد و ترکش ثواب دارد. مانند دزدی- دروغ- تهمت و...

طهارت:

در لغت به معنای نظافت و پاکیزگی است و از نظر شرع اعمالی است که موجب اباحه نماز می‌شوند از قبیل وضو- غسل- تیمم- ازاله نجاسات.

هر مسلمانی پیش از شروع به نماز ابتدا کارهای زیر را انجام می‌دهد (شرایط نماز قبل از شروع آن):

- ۱- پاک‌ی بدن از حدث اکبر و اصغر (جنابت- حیض- نفاس- نداشتن وضو) و پاک بودن از نجاست ظاهری و غیر ظاهری.
- ۲- ستر عورت (مرد مابین ناف و زانو و عورت زن تمام بدن بجز دست و صورت)
- ۳- پاک بودن محل نماز، لباس، بدن از نجاسات.
- ۴- علم به داخل شدن وقت شرعی نماز.
- ۵- رو کردن به قبله (به جز در دو مورد ۱- شدت خوف، ۲- نماز سنت در حال سفر برای مسافر سوار).
- ۶- وضو گرفتن یا تیمم انجام دادن.

اقسام آب:

در ارتباط با وضو و غسل آب چهار قسم است:

- ۱- آب پاک و پاک کننده، که به کار بردن آن مکروه نیست و آن آب مطلق است.
- ۲- آب پاک و پاک کننده، که استعمال آن کراهت دارد و آن آبی است که در ظرف فلزی در اثر تابش آفتاب گرم شده باشد.
- ۳- آب پاک، که پاک کننده نیست و آن آبی است که در رفع حدث بکار رفته و یا بر اثر آمیختن با مواد پاکیزه، تغییر کرده باشد.
- ۴- آب ناپاک (آلوده): آبی است که چیز نجسی در آن افتاده و کمتر از دو قله (۱۹۰ لیتر) باشد. یا به اندازه دو قله بوده اما بر اثر افتادن چیز نجسی در آن تغییر کرده باشد. بنا به قول اصح مقدار دو قله تقریباً ۵۰۰ رطل بغدادی است؛ که در بعضی منابع ۲۱۶ لیتر آمده است.

غسل:

